

KONGELIG RESOLUSJON

Klima- og miljødepartementet
Statsråd: Sveinung Rotevatn

Ref.nr.:
Saksnr.:
Dato: 23. juni 2020

Forskrift om vern av Skarnsundet marine verneområde

1. FORSLAG

Klima- og miljødepartementet legger med dette frem forslag om opprettelse av Skarnsundet marine verneområde, Inderøy kommune, Trøndelag fylke. Verneforslaget omfatter et sjøareal på ca. 18 km².

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som marint verneområde med hjemmel i naturmangfoldloven § 39. Av § 39 fremgår at det kan opprettes verneområder i sjø for å ta beskyttede marine verneverdier, herunder naturverdier som er økologiske betingelser for landlevende arter. Det foreslåtte området tilfredsstiller kravene i § 39 bokstavene b, c og f:

- b) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur
- c) representerer en bestemt type natur
- f) har særskilt naturvitenskapelig verdi

Vern av de foreslåtte områdene bidrar til å oppfylle nasjonale mål og internasjonale forpliktelser, jf. naturmangfoldloven § 46. De foreslåtte verneområdene vil bl.a. bidra til å nå de lovfestede målene for områdevern i naturmangfoldloven § 33 ved å bidra til bevaring av:

- a) variasjonsbredden i naturtyper og landskap
- h) referanseområder for å følge utviklingen i naturen.

Målene gjenspeiler også nasjonale mål for områdevern. Vern av det foreslåtte området bidrar til å oppfylle nasjonale mål og internasjonale forpliktelser i flere stortingsmeldinger, herunder: St.meld. nr. 37 (2008-2009) *Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplan)*, jf. Innst. S. nr. 362 (2008-2009), Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet*.

Norsk handlingsplan for naturmangfold (i det følgende omtalt som naturmangfoldmeldingen), jf. Innst. 294 S (2015-2016) og Meld. St. 35 (2016) *Oppdatering av forvaltningsplanen for Norskehavet*, jf. Innst. 455 S (2016-2017).

Vern av området vil bidra til å oppfylle følgende nasjonale mål under resultatområdet Naturmangfold, jf. Prop. 1 S (2019-2020) for Klima- og miljødepartementet: "Et representativt utvalg av norsk natur skal bevares for kommende generasjoner".

I naturmangfoldmeldingen påpekes det at dette handler om å bevare et utvalg av naturområder som viser variasjonsbredden i norsk natur, det vil si et «representativt utvalg». Vern vil også bidra til de nasjonale målene om bevaring av økosystemer og arter og naturtyper. Det fremgår av naturmangfoldmeldingen at tverrsektorielt marint vern etter naturmangfoldloven § 39, fortsatt skal bidra til at et utvalg av representative, særegne, sårbare eller truede marine undersjøiske naturtyper og naturverdier langs kysten og i territorialfarvannet blir tatt vare på for fremtiden.

Under Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) er det et felles mål å sikre et effektivt og representativt vern av 10 % av verdens kyst- og havområder innen 2020. Det foregår også et omfattende arbeid knyttet til marint vern under bl.a. Konvensjonen om bevaring av det marine miljø i Nordøst-Atlanteren (OSPAR) og Verdens naturvernunion (IUCN). Etter vedtatt vern vil marine verneområder etter naturmangfoldloven bli rapportert til OSPARs liste over «Marine protected areas».

1.2 Bakgrunnen for forslaget

1.2.1 Kunnskapsgrunnlaget

Skarnsundet inngår blant områdene som Rådgivende utvalg for marin verneplan har anbefalt tatt med i første fase av marin verneplan, jf. nærmere omtale i kapittel 2. Kunnskap om naturforholdene området er sammenstilt i tilrådingene fra Rådgivende utvalg for marin verneplan fra 2003 og 2004, samt i forvaltningsplanutkast for Skarnsundet. På oppdrag fra daværende Direktoratet for naturforvaltning i 2010, oppdaterte Havforskningsinstituttet kunnskapsgrunnlaget for Skarnsundet. På oppdrag fra fylkesmannen, gjennomførte Norges geologiske undersøkelse og Trondhjem Biologiske Stasjon i 2014 registrering av korallforekomster i Skarnsundet.

At det vokser korallrev i Skarnsundet har lenge vært kjent, og området har blitt brukt som forskningsområde siden 1870-tallet. Skarnsundet har i en årrekke vært et av hovedområdene for den marinbiologiske forskningen ved NTNU. Forskningen fra Skarnsundet brukes i undervisningen ved NTNU i Trondheim. Det vises for øvrig til omtalen av verneverdier og trusler mot verneverdiene nedenfor.

1.2.2 Effekten av vernet

Verneforskriften åpner for at pågående aktiviteter kan videreføres. For enkelte aktiviteter vil det gjelde restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i områdene, vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha særlig negativ innvirkning på disse artene og naturtypene. For Skarnsundet er det allerede utarbeidet utkast til forvaltningsplan med definerte bevaringsmål, som

grunnlag for å overvåke tilstanden i områdene. Departementet vurderer det slik at vernet med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for økosystemene, naturtypene og artene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Pr. i dag vurderes Skarnsundet i liten grad å være utsatt for inngrep og aktiviteter som belaster økosystemene. For omtale av påvirkning området utsettes for i dag, se kapittel 1.4 og 1.5. Når det gjelder fremtidig belastning, setter verneforskriften forbud mot tiltak og aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ effekt på naturmangfoldet i områdene. Virksomhet det åpnes for i verneforskriften, er vurdert til å ikke medføre økt belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Virksomheter som kan tillates blir nærmere regulert innenfor rammen av naturmangfoldloven.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, jf. naturmangfoldloven § 11. I verneforskriften er det gjort generelle unntak fra forskriftenes forbudsbestemmelser. For enkelte av disse unntakene er det satt vilkår for å hindre miljøforringelse. Tiltakshaver må her dekke evt. ekstrakostnader.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er vektlagt i verneprosessen i forbindelse med fastsetting av forslag til generelle unntak og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Gjennom hele verneplanprosessen er det foretatt avveininger mellom områdenes verneverdier og andre viktige samfunnsinteresser, jf. naturmangfoldloven § 14. Det vises til nærmere omtale i kapittel 1.4, 1.5, 4 og omtale av hvert enkelt område i kapittel 5. Gjennom avgrensning av området og gjennom direkte unntak eller spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i verneforskriften, er det tatt hensyn til næringsmessige interesser som fiske og akvakultur samt privatpersoners bruk av området.

1.3 Verneverdier

Skarnsundet har naturverdier som gjør at området vurderes som verdifullt i nasjonal og dels internasjonal sammenheng. Skarnsundet utgjør forbindelsen inn til Beitstadfjorden som er det innerste (nordligste) fjordavsnittet i Trondheimsfjorden. Skarnsundet er et smalt, men dypt sund med to terskler på henholdsvis 146 m og 176 m i nordlige og sørlige ende. Mellom disse tersklene er det et dypere parti med største dyp på 234 m. Fjellsidene nede i Skarnsundet er tett besatt med både steinkoraller og hornkoraller, og gir også gode og varierte leveforhold for den øvrige marine hardbunnsfaunaen. Vannutskiftingen går forholdsvis raskt og den sterke strømmen vasker bort fine partikler og etterlater hardbunn som gir godt feste for korallene og den øvrige fastsittende faunaen. Samtidig tilføres en jevn strøm med næringspartikler.

Flere av korallene i Skarnsundet finnes grunnere enn normalt. Dette skyldes at Skarnsundet er grunnere enn selve dyprenna i Trondheimsfjorden, og dermed vil kaldt og næringsrikt vann bli presset oppover gjennom sundet. Dette gir stabile forhold (temperatur og saltholdighet) som ligner de man finner på dypere vann. F.eks. finnes sjøbusken *Paramuricea placomus* på 28 meters dyp og risengrynskorall *Primnoa resedaeformis* på 32 meter. Sjøtreet *Paragorgia arborea* finnes noe

dypere, fra ca. 50 meter. I 2014 ble øyekorallen *Lophelia pertusa* funnet på 37 meters dyp ca. 600 m sørvest for Hoøya. Dette er så langt verdens grunneste kjente forekomst av denne arten.

1.4 Påvirkningsfaktorer og trusler mot verneverdiene

De største truslene mot verneverdiene i Skarnsundet er alt som kan endre økosystemet og skade korallrevet, inngrep som i nevneverdig grad vil påvirke sjøbunn, vannutskiftning og strømforhold. Dette kan være inngrep som utfylling, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning, boring, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen og tråling/ fiske med aktive bunnredskaper. Korallrevet inneholder sårbare og saktevoksende organismer med lav toleranse for fysiske inngrep. Klimaendring og forsuring av havet kan bli en økende trussel i fremtiden.

Vern av området sikrer ikke naturmangfoldet mot klimaendringer, men kan ved at andre påvirkningsfaktorer reduseres/reguleres, gjøre at området står bedre rustet og vil være mer robuste mot uheldige effekter av klimaendringer. Klimaendring og forsuring av havet kan bli en økende trussel fremover for alle områder. Stigning i havtemperaturen vil påvirke økosystemene og nye arter kan komme inn i området.

Vern sikrer heller ikke området mot tilførsler av næringssalter og miljøgifter utenfra. Dette er forhold som reguleres gjennom sektorregelverket, f.eks. forurensningsloven. Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften), er et virkemiddel for å sikre helhetlig bruk av sektorenes virkemidler basert på et felles kunnskapsgrunnlag.

1.5 Planstatus og inngrepsstatus

I kommuneplanens arealdel ligger forslaget til Skarnsundet marine verneområde som hensynssone (PBL2008 § 11-8), båndlagt i påvente av vedtak etter annet lovverk (marin verneplan). En sone for hovedfartsled til Steinkjer går gjennom Skarnsundet. Sjøarealet nærmest fjæra er lagt under bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (PBL2008 §11-7 NR.6).

De landområdene som grenser ned mot Skarnsundet er i hovedsak avsatt som landbruk-, natur- og fritidsområde. Et mindre areal i Kvennavika er regulert til næringsformål, og tre områder er regulert som småbåthavner. Ørdalen naturreservat ligger ned mot Skarnsundet men naturreservatet omfatter kun landareal med fjæra, og grenser derfor ikke direkte mot det marine verneområdet. Hoøya naturreservat har en 50 meters bred sone med sjøareal rundt øya og naturreservatet grenser derfor direkte mot det marine verneområdet.

1.6 Andre interesser

Skarnsundet benyttes hovedsakelig til fritidsfiske og båtutfart, men også til noe dykking siden korallene vokser grunt. En slakteavfallsfabrikk slipper prosessvann ut i Skarnsundet. Bedriften har utslippstillatelse etter forurensningsloven, der det er gitt utslippsgrenser for prosessvannet som kan føres til avløp. Bedriften leder prosessvannet ned til 53 meters dyp i Skarnsundet.

Området har stor betydning for forskning og er kjent gjennom tidene som en klassisk forskningslokalitet. Området er ment å skulle tjene som referanseområder for forskning og overvåking, jf. verneformålet.

2. SAKSBEHANDLING

Klima- og miljødepartementet viser til at verneplanen er utredet i henhold til gjeldende lovverk, samt at ulike interesser er blitt bredt belyst og vurdert bl.a. gjennom høringene.

Naturmangfoldloven § 14 er på denne bakgrunn oppfylt. Kravene i utredningsinstruksen er oppfylt, og det vises bl.a. til relevante mål, verneverdier og påvirkningsfaktorer omtalt i kap. 1.1.-1.5. og til vurderinger i kap. 4 og kap. 5.

2.1 Bakgrunn

Skarnsundet er blant de 36 kandidatområdene for marint vern som ble utpekt i tilrådninger fra Rådgivende utvalg for marin verneplan. Utvalget var bredt sammensatt og ble nedsatt av Klima- og miljødepartementet (daværende Miljøverndepartementet) i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet (daværende Fiskeridepartementet) og Olje- og energidepartementet i 2001. På bakgrunn av bl.a. analyse av utbredelsen til bunnlevende marine arter ble kysten delt inn i tre biogeografiske regioner. Potensielle områder ble delt inn i seks kategorier. Utvalget vektla at det skulle velges ut områder fra hver av de seks kategoriene innen hver av de tre biogeografiske regionene. Utvalgte pekte på at det vil ta mange år før en har god oversikt over det biologiske mangfoldet i våre marine områder, og la til grunn at det er kjent at det er en sammenheng mellom forekomst av planter og dyr og bunnforholdene generelt. Ulike organismer finnes på mudderbunn, sandbunn, stein- og grusbunn og fjellbunn. Andre fysiske miljøforhold, som lys, dyp, saltholdighet og havstrømmer, spiller også avgjørende roller for forekomst og utbredelse av arter.

Utvalget ga sin endelige tilråding i 2004. Utvalget vurderte at de 36 områdene til sammen representerte et godt og balansert utvalg av undersjøisk natur fra kysten og skjærgården. Ved utvelgelse ble særegenhet og representativitet sett i forhold til regioner og kyststrekninger vektlagt. Det ble også vektlagt at områdene skulle være lite påvirket og at de kunne tjene som referanseområder for forskning og overvåking.

2.2 Saksgang

Melding om oppstart av planarbeidet for 17 av kandidatområdene ble kunngjort og sendt lokale og regionale høringsinstanser fra de respektive fylkesmenn i 2009. Daværende Direktoratet for naturforvaltning sørget for kunngjøring i Norsk lysingsblad og utsending til sentrale høringsinstanser. Melding om oppstart av planarbeidet ble sendt fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 09.09.09. I meldingsfasen gjennomførte fylkesmannen møter med bl.a. kommunene. Oppsummering av innspill til oppstartsmeldingene ble sendt fra fylkesmannen til direktoratet 29.01.10.

Klima- og miljødepartementet ga i brev av 28.03.14 til Miljødirektoratet oppdrag om å videreføre arbeidet med ti områder, bl.a. Skarnsundet. Det ble lagt opp til en ordinær verneplanprosess etter naturmangfoldloven, som starter med at fylkesmennene utarbeider verneforslag. Det ble forutsatt at fylkesmennene sørger for at arbeidet skjer med god lokal medvirkning og forankring. I tråd med dette ga direktoratet i brev av 11.04.14 til fylkesmannen, oppdrag om å videreføre arbeidet med Skarnsundet. Det ble tatt sikte på at fylkesmannen skulle gjennomføre høring og gi tilråding til direktoratet i løpet av høsten 2014. På bakgrunn av ønsker om mer tid til de lokale prosessene, ble imidlertid fylkesmannens frist for oversendelse til direktoratet utsatt.

Fylkesmannen sendte utkast til verneforslag til Miljødirektoratet for faglig gjennomgang 29.09.14. Miljødirektoratet ga 31.10.14 tilbakemelding til fylkesmannen om å foreta mindre justeringer i forskriften, samt et oppdrag om å utarbeide utkast til forvaltningsplan for områdene. Hensikten med å utarbeide forvaltningsplanutkast parallelt med verneplanprosessen, var at det skulle bidra til å belyse konsekvenser av vern og skape større trygghet for hva et eventuelt vern vil innebære. Miljødirektoratet foretok endelig faglig gjennomgang ved brev av 24.04.15.

Verneforslag og utkast til forvaltningsplan for Skarnsundet ble sendt på lokal og sentral høring 22.05.15. Fylkesmannen har informert om marin verneplan ved flere anledninger, blant annet for kommunenes administrasjon og politiske ledelse våren 2015. I forbindelse med høringen ble det arrangert åpent møte 03.06.15. Fristen for å komme med uttalelse til verneforslaget var satt til 01.08.15. Kommunene ønsket å behandle verneforslagene politisk og fikk utvidet høringsfrist til 01.10.15.

Fiskeridirektoratet region Trøndelag og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag samarbeidet om oppstartsmeldingen i 2009 og ledet en referansegruppe som var aktiv i 2010. Deltakerne besto av representanter fra administrasjon og politisk ledelse i kommunene, Nord-Trøndelag fylkeskommune, Fiskarlaget Midt-Norge, hytteeiere og Naturvernforbundet. Referansegruppen var igjen aktiv i 2014 og våren 2015, og ble da utvidet med deltakere fra Bondelaget. Gruppen har hatt flere møter og representantene har bidratt med innspill under utarbeidelsen av forslag til vernekart, verneforskrift og forvaltningsplan. Kommunene deltok dessuten i en mindre arbeidsgruppe sammen med Fylkesmannen våren 2015 i utarbeidelsen av utkast til forvaltningsplan.

Fylkesmannen oversendte sine tilråding for Skarnsundet til Miljødirektoratet 22.10.15. I forkant av Miljødirektoratets oversendelse av tilråding til Klima- og miljødepartementet, ble det avholdt møte mellom Inderøy kommune, Steinkjer kommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Miljødirektoratet 03.06.16. Klima- og miljødepartementet har også hatt separate møter med lokale politikere (13.10.16) og Naturvernforbundet (08.12.16) om saken.

I august 2017 ble prosessen med vern av området stilt i bero inntil videre av Klima- og miljødepartementet, for senere å bli tatt opp igjen.

3. VIKTIGE ENDRINGER UNDER PLANPROSESSEN

3.1 Avgrensning og arealomfang

Arealet for Skarnsundet ble vesentlig redusert før verneforslaget ble sendt på høring (fra ca. 36 til ca. 18 km²). Bakgrunnen var ønske fra Inderøy kommune om å holde et oppankringsområde for skip utenfor det foreslåtte verneområdet. Det aktuelle området ble undersøkt, og man kom frem til at det ikke har de riktige forutsetningene for å kunne gi gode leveforhold for en rik hardbunnsfauna.

Etter høringene har fylkesmennene og Miljødirektoratet foreslått noen mindre endringer i avgrensningen. Departementet slutter seg til disse endringene, jf. nærmere omtale under kapittel 5.

3.2 Verneforskrift

Som følge av innspill i planprosessen, ble det gjort flere endringer i forskriften før verneforslagene ble sendt på høring.

Etter høring har fylkesmannen tilrådd noen mindre endringer i forskriftsforslaget. Videre har Miljødirektoratet tilrådd enkelte hovedsakelig lovtekniske endringer sammenlignet med fylkesmannens forslag.

Klima- og miljødepartementet har vurdert at spesifiserte dispensasjonshjemler for akvakultur som ikke er i strid med verneformålet skal tas inn for begge områdene som omfattes av denne tilrådingen, jf. nærmere omtale under pkt. 5. Akvakultur er en næring i rask utvikling, og det kan i fremtiden være mulig at akvakultur kan forenes med verneformålet i områder der dette ikke er aktuelt i dag. Departementet har videre foreslått ytterligere regeltekniske endringer, uten at disse får betydning for innholdet i forskriften.

4. FORVALTNING, ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

4.1 Samfunnsøkonomiske vurderinger

Dette delkapitlet inneholder samfunnsøkonomiske vurderinger for det foreslåtte marine verneområdet Skarnsundet. Vurderingene ser spesielt på nytte i form av bevaring av viktige naturverdier og kostnader i form av mulige fremtidige begrensninger på næringsmessig og privat bruk av områdene. Vurderingene bygger på hovedspørsmålene i utredningsinstruksen.

4.1.1 Hva er problemet og hva vil vi oppnå?

Norske kyst- og havområder har stor variasjon av naturtyper og levesteder for arter. Faktorer som temperatur, saltholdighet, tilgang på lys, tidevannsforskjeller og bunntyper påvirker hva som finnes hvor. Floraen og faunaen langs kysten vår endrer seg i tillegg etter breddegrad og til dels lengdegrad, fra den ytre sokkelen, til innerst i fjordbunnen, og fra sjøkanten der tidevannet ebber og flør, til dype bassenger på sokkelen og i fjorder. Eksempler på spesielle marine verneverdier er

kaldtvannskorallrev, som finnes både inne i fjordene og ute på sokkelen. Mangfoldet av naturtyper, arter og gener har utviklet seg gjennom lang tid, og å bevare representative områder sikrer dette mangfoldet for generasjoner som kommer etter oss. Dette mangfoldet vil være viktige kilder til kunnskap og for tilgang til variasjon i genetisk mangfold, noe som er spesielt viktig for tilpasning til et endret klima. Bevaring av natur bidrar også til muligheter for rekreasjon og naturbasert reiseliv. Bevaring bidrar i tillegg til å sikre områder av spesiell verdi for planter og dyr og sårbare og truede naturtyper i områder av internasjonal, nasjonal og regional verdi.

De største truslene mot det biologiske mangfoldet i Norge er at leveområder for dyr og planter blir ødelagt og oppdelt. Presset på marine områder er økende. Inngrep som utfyllinger, bygging av havner og veier, mudring og dumping, masseuttak, nedslamming og legging av rørledninger kan medføre skader i det marine miljø. På havbunnen utenfor kysten har mennesket satt tydelige spor. Det er f.eks. anslått at mellom 33 og 50 % av dypvannskorallrevene som fins langs norskekysten er helt eller delvis ødelagte, hovedsakelig som følge av bunnfisktråling. Petroleumsaktivitet fører med seg fysiske inngrep i sjøbunnen. I fremtiden kan f.eks. mineralutvinning og uttak av gasshydrater fra havbunnen bli reelle trusler.

Bevaring av et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner er et nasjonalt mål, jf. også de lovfestede målene for områdevern i naturmangfoldloven § 33. Det er også knyttet internasjonale forpliktelser til effektivt og representativt vern, jf. kap. 1.1.

Det er langt igjen til målet om representativ bevaring er oppnådd. Hovedmålet med å opprette verneområder er å sikre et representativt utvalg av Norges naturtyper og landskap for kommende generasjoner. Representativt vern innebærer at verneområdene skal fange opp variasjonsbredden i naturmangfoldet, dvs. både det som er typisk eller vanlig og det som er mer sjeldent. Dette innebærer at det ikke er tilstrekkelig å kun øke verneandelen; vernet må også omfatte konkrete geografiske områder som bidrar til å bedre representativiteten.

4.1.2 Hvilke tiltak er relevante?

Dersom vi skal oppnå det nasjonale målet om bevaring av et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner, forutsettes det at naturverdiene i de aktuelle områdene gis en langsiktig beskyttelse. Dagens arbeid med marint vern bygger på råd fra et bredt sammensatt rådgivende utvalg som har anbefalt 36 områder langs kysten, som i sum skal gi et utvalg av områder som fanger opp varierte fysiske forhold og dermed med rimelig sikkerhet også en stor del av det biologiske mangfoldet. Det foreslåtte marine verneområdet inngår blant disse 36 kandidatområdene med sikte på å oppnå et representativt vern.

I naturmangfoldmeldingen pekes det også på andre mulige virkemidler enn områdevern for å oppnå et mer representativt vern, bl.a. vern av koraller etter fiskerilovgivningen (utøvelsesforskriften § 66 eller havressurslova § 19). Fiskerilovgivningen er allerede brukt til å beskytte en rekke korallrev. Bruk av sektorvirkemidler kan være tilstrekkelig der trusselen mot naturen i det alt vesentlige skyldes én type inngrep eller virksomhet. Dette forutsetter bl.a. at det dreier seg om en langsiktig beskyttelse mot denne påvirkningen. Samtidig fremhever

naturmangfoldmeldingen områdevern som det virkemiddelet som gir en langsiktig bevaring mot påvirkninger på tvers av sektorer.

Den foreslåtte verneforskriften åpner for at pågående aktivitet i all hovedsak kan videreføres. For enkelte aktiviteter vil marint vern innebære restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Når det gjelder fremtidig belastning, setter den foreslåtte verneforskriften forbud mot tiltak og aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ effekt på naturmangfoldet i områdene. Felles for de to områdene er et forbud mot fysiske tiltak, men gjennom verneforskriften er det åpnet for å gi dispensasjon til ulike typer tiltak.

4.1.3 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

Bruk av områdevern etter naturmangfoldloven som virkemiddel kan reise ulike prinsipielle spørsmål. Gjennomføring av områdevern for å få et mer representativt vern for fremtidige generasjoner, er i tråd med nasjonal politikk, og en prioritert oppgave for myndighetene. Samtidig kan vern medføre begrensninger for råderetten til grunneiere og rettighetshavere. Dette gjelder i mindre grad for arbeidet med marint vern, da verneforslagene i begrenset grad omfatter privat grunn.

Det skal i tråd med naturmangfoldmeldingen legges vekt på lokalpolitisk enighet som grunnlag for gjennomføring av verneplanprosesser.

4.1.4 Hva er de positive og negative virkningene, hvor varige er de og hvem blir berørt?

Aktuelle interessegrupper som kan eller vil bli berørt blir omtalt i kapittel 1.5.

Positive virkninger

Etablering av marine verneområder vil gjennom bevaring av naturmangfold og styrking av økosystemtjenester på ulike vis bidra med nytte og verdi for mennesker og samfunnet. De positive virkningene av å opprette verneområdene er knyttet til både de verdiene som går til bruk og verdier som ikke direkte kan knyttes til bruk.

Den største nytten i verneforslaget følger av å bevare økosystemer, naturtyper og arter i det foreslåtte marine verneområdet. Dette er også reflektert i flere av høringspartenes overordnede holdninger til forslaget, jf. kap. 5.2.1, både fra frivillige miljø- og friluftslivsorganisasjoner og fra næringsinteresser og kommuner. Langsiktig bevaring av miljøverdiene vil bidra til nasjonale mål om å bevare norsk natur generelt og marine og kystnære områder spesielt.

Ikke-bruksverdiene for området er i stor grad relatert til bevaring av representative og særegne marine områder for fremtidige generasjoner. Ikke-bruksverdi er verdier som ikke involverer noen form for bruk av økosystemtjenester, men reflekterer individets ønske om å bevare biodiversitet og økosystemtjenester. Disse verdiene er knyttet til tilfredshet over at noe eksisterer (eksistensverdi), tilfredshet over verdi for fremtidige generasjoner (arveverdi) eller tilfredshet over verdi for andre (altruistisk verdi). Ikke-bruksverdier for området kan også knyttes til naturarv, stedsidentitet og estetiske verdier. Disse ikke-bruksverdiene berører mange

interessentgrupper, både i dag og i fremtiden. Vern vil bevare disse verdiene på lang sikt, og dette gir positive konsekvenser.

Det er også viktige bruksverdier knyttet til området. Verdien og mangfoldet i den marine naturen vil samtidig være viktig for forsyvende økosystemtjenester i nærliggende områder. Bruksverdien omfatter også viktige opplevelses- og kunnskapstjenester. Marine verneområder kan være viktige referanseområder for forskning og overvåking.

Den samfunnsøkonomiske nytten av marint vern i de to foreslåtte området, er summen av bruksverdiene og ikke-bruksverdiene nevnt ovenfor. Departementet vurderer det slik at bevaring av verneverdiene på lang sikt vil ha stor betydning for ikke-bruksverdier, herunder eksistensverdi og arveverdi. Vern av området vil også kunne bidra til å styrke viktige bruksverdier.

Negative virkninger

Som nevnt over åpner den foreslåtte verneforskriften for at pågående aktiviteter i all hovedsak kan videreføres. Vern vil kunne legge noen begrensninger på infrastruktur knyttet til friluftsliv, rekreasjon og naturbasert reiseliv. Den foreslåtte verneforskriften inneholder imidlertid en spesifisert dispensasjonshjemmel bl.a. for mindre tekniske tiltak.

Opplysningene som er kommet inn og vurderingene som er gjort gjennom verneplanprosessen, tilsier at gjennomføring av vern som foreslått i liten grad vil legge begrensninger på eksisterende og planlagt bruk. Gjennom høringsrunden er det ikke kommet inn konkret tallfesting eller verdsetting av de potensielle negative virkningene. Merkostnaden av marint vern for de nevnte interessegruppene vurderes å være minimal.

4.1.5 Hvilke tiltak anbefales og hvorfor?

Klima- og miljødepartementet tilrår opprettelse av Skarnsundet marine verneområde som definert innledningsvis i kapittel 1. Departementets vurdering er at det er betydelige nytteverdier som blir ivarettatt og begrensede negative konsekvenser av verneforslaget.

Områdene har verneverdier som gjør at de bidrar til målet om representativ bevaring. Samtidig må området betraktes som en del av en større helhet. Det inngår blant de 36 anbefalte områdene, som samlet sett er vurdert å gi en rimelig god dekning i Norges kystområder og territorialfarvann med hensyn på representativitet. Dersom ett eller flere av de 36 områdene ikke vernes, vil det resultere i redusert måloppnåelse. Vesentlig arealreduksjon av enkeltområder, kan trekke i samme retning.

4.1.6 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

En vellykket gjennomføring krever at det avsettes tilstrekkelige ressurser til gode forvaltningsordninger som støtter opp under arbeidet med langsiktig beskyttelse av verneverdiene. Dette omfatter utarbeidelse av forvaltningsplan, nødvendige kartlegginger, etablering av overvåkingsopplegg og overvåking, jf. kap. 4.2. God informasjon til brukere om verneverdier og vernebestemmelser, er sentralt. Lokalt eierskap, tilhørighet, identitet, nærhet samt lokal kunnskap kombinert med naturvitenskaplig kunnskap, vil bidra til god forvaltning av verneområdet.

4.2 Forvaltnings- og budsjettmessige vurderinger

Som for de eksisterende verneområdene, legges det opp til at Miljødirektoratet får myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for verneområdet, og det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen. Alle kommuner fikk høsten 2014 tilbud om å ta over forvaltningsansvaret for mindre verneområder (områder forvaltet av fylkesmannen).

Miljødirektoratet har delegert slikt ansvar til kommuner som har sagt ja og akseptert de forutsetningene som lå til grunn for tilbudet. Tilbudet omfattet ikke verneområder som strekker seg over flere kommuner. Skarnsundet ligger innenfor én kommune, og det vurderes derfor som aktuelt å tilby kommunen forvaltningsansvaret.

Forvaltningsplan for området må ferdigstilles snarest mulig etter vernevedtak.

Eventuelle utgifter til erstatning og gjennomføring av en eventuell erstatningsprosess, samt merking og oppsetting av skilt, forutsettes dekket innenfor bevilgningen og tilsagnsfullmakten under kap. 1420 post 36. Utarbeiding av forvaltningsplan, etablering av oppsyn og skjøtsel vil dekkes innenfor aktuelle budsjettposter og eksisterende budsjetttrammer.

5. HØRING AV VERNEFORSLAGET

5.1 Høringsinstanser

Verneforslaget ble 22.05.15 sendt på høring til grunneiere (husstander) med eiendommer ned mot Skarnsundet, samt andre interesserte (til sammen 105), og til følgende organisasjoner og instanser (lokale, regionale og sentrale, til sammen 99):

Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening, Forum for Natur og Friluftsliv, Framverran Vekst Ba, Havforskningsinstituttet, Høgskolen I Nord-Trøndelag, Inderøy Bondelag, Nord-Trøndelag Bondelag, Mattilsynet Regionkontoret for Trøndelag, Naturvernforbundet i Nord-Trøndelag, Naturvernforbundet i Inderøy, Nord-Trøndelag Politidistrikt, Norges Kystfiskarlag, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Protein As, N-T NJFF, NTNU, Fakultet For Naturvitenskap og Teknologi, NTNU, Vitenskapsmuseet, Sametinget Miljø- og Kulturvernavdeling, Skarnsundet Fjordsenter, Trondhjems Turistforening, Artsdatabanken, Biologisk institutt, Universitetet i Oslo, Fiskarlaget Midt-Norge, Fiskeri- og Havbruksnæringens landsforening, Fiskeridirektoratet Region Trøndelag, Fiskeridirektoratet, Forsvarsbygg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes landsforbund, Havforskningsinstituttet, Inderøy Bonde- og Småbrukerlag, Inderøy kommune, International Research Institute of Stavanger, Jernbaneverket, Kgl. Norsk Båtforbund, Kjemisk Forbund, Kommunenes sentralforbund, Kystdirektoratet, Kystverket Midt-Norge, Miljødirektoratet, Natur og ungdom, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Dykkeforbund, Norges geologiske undersøkelser (NGU), Norges Handicapforbund, Norges idrettsforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Miljøvernforbund, Norges naturvernforbund, Norges seilforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Norsk biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukerlag, Norsk Botaniske forening, Norsk Fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø,

Norsk industri, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Norsk Zoologisk Forening, Norske Reindriftssamers landsforbund, N-T Turistforening, Olje- og energidepartementet, Oljeindustriens Landsforening, Reindrifftsforvaltningen FM, Landbruksforvaltningen FM, Riksantikvaren, SABIMA, Samenes landsforbund, Sametinget, Sjøfartsdirektoratet, Statens kartverk, Statens landbruksforvaltning, Statkraft SF, Statnett SF, Steinkjer kommune, Universitetet for miljø- og biovitenskap, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Universitetets naturhistoriske museer og botaniske hage, Vegdirektoratet, WWF, Norske Sjømatbedrifters Landsforening og Nord-Trøndelag fylkeskommune.

Merk at i etterkant av høringen har Nord-Trøndelag fylke blitt en del av Trøndelag fylke. Høringsinstansene blir i det følgende referert til ved det navnet de hadde på høringstidspunktet.

Verneforslaget omfatter ikke privat grunn.

5.2 Merknader til verneforslaget

Innen høringsfristen 01.08.15 mottok Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 13 høringsuttalelser til verneforslaget. Inderøy kommune sendte høringsuttalelsen 01.10.15 etter avtale med Fylkesmannen om utvidet høringsfrist.

Generelle merknader

Fiskeridirektoratet Region Trøndelag, Sametinget og Jernbaneverket har ingen særlige merknader til verneforslaget.

NTNU Vitenskapsmuseet støtter opprettelsen av et marint verneområde i Skarnsundet. De viser til at Skarnsundet har vært brukt som forskningsområde siden 1870 og påpeker at Skarnsundet med sitt trange løp, er unikt. De påpeker at kartleggingen av korallforekomstene er mangelfulle og at ny og skånsom kartleggingsteknologi kan brukes til en helhetlig kartlegging.

Naturvernforbundet i Inderøy synes det er gjort et godt planarbeid og at medvirkningen har vært god. De påpeker viktigheten av at fremtidig utvikling og ressurskamp blir møtt av verneplanen og at ny bruk og påvirkning blir fanget opp og advarer mot at verneplanen blir svekket.

Inderøy kommune er imot vern av Skarnsundet. Kommunen mener vernet vil føre til en byråkratisering, samt at forskriften åpner for strenge begrensninger på fremtidig bruk av området. Videre anfører kommunen at Skarnsundet vurderes tilstrekkelig ivaretatt gjennom dagens gjeldende lovverk, og at Skarnsundet ble ikke utvalgt som "spesielt referanseområde for forskning og overvåking av miljøendringer". Det vises bl.a. til at Skarnsundet ligger i et svært viktig nærings- og friluftsområde som har en rekke hytter og boliger, og det vises til at vern kan medføre sterke irreversible begrensninger for fremtidig utvikling.

Nord-Trøndelag Høyre mener det ikke er behov for vern av Skarnsundet siden formålet med vernet ivaretas på en god måte allerede i dag av eksisterende lovverk. Det vises til at Inderøy kommune er negativ til vern, noe Nord-Trøndelag Høyre vektlegger i sin innstilling.

Nord-Trøndelag fylkeskommune finner ikke at forskriften for Skarnsundet vil regulere noen form for landbruksaktivitet eller annen aktivitet som foregår utenfor verneområdet. De finner ikke at restriksjonsnivået som er skissert i forskriften vil ha kjente negative konsekvenser for dagens næringsliv. De har ellers ingen særlige merknader til forslag om vern av Skarnsundet.

Fylkesmannen finner ikke at et vern av Skarnsundet vil legge strenge begrensninger på fremtidig bruk av Skarnsundet. Alt av igangværende bruk innenfor de foreslåtte vernegrensene kan fortsette som før (jf. § 4), og det er i tillegg gitt en rekke åpninger i spesifiserte dispensasjonsbestemmelser (jf. § 5). Kommunen har ikke pekt på noen konkrete utviklingstiltak som kan bli begrenset av verneforskriften. Bestemmelsene for Skarnsundet ved eventuelt vern, vil ikke hindre noen form for aktiviteter utenfor vernegrensen, da forskriftens virkeområde begrenses av vernegrensen. Fylkesmannen er enig i at vi allerede har lovverk som for eksempel regulerer vannkvaliteten i Skarnsundet, og bestemmelsene i verneforskriften medfører ingen skjerping i forhold til vannforskriften.

Fylkesmannen viser videre til at kommunen er myndighet når det gjelder behandling av arealsaker etter plan- og bygningsloven, også ved eventuelle saker som berører fjorden. En verneforskrift vil være et ytterligere krav om å vurdere miljøkonsekvensene av et tiltak, noe som til en viss grad kan ses på som byråkratisering. Som en hovedregel vil et tiltak innenfor vernegrensen, som er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven, også være søknadspliktig etter verneforskriften. I praksis vil samme søknad kunne behandles etter begge lovverkene. Med forbehold om økt antall søknader om tiltak innenfor vernegrensen på dypere vann enn 5 meter, områder som så langt er uten tekniske anlegg i dag, forventes det ikke stor økning i ressurser brukt på søknadsbehandling for det offentlige.

Skarnsundet har vært et av hovedområdene for marinbiologisk forskning ved NTNU. Skarnsundet egner seg svært godt som referanseområde for videre forskning og kunnskapsinnhenting med tanke på fremtidige endringsprosesser i miljøet, siden det allerede foreligger grundige miljødata innhentet herfra over en lang tidsperiode. Fylkesmannen støtter seg på den helhetlige vurderingen og utvelgelsen av marine områder gjort av «Rådgivende utvalg for marin verneplan» fra 2003 og 2004, som vurderte Skarnsundet til å være et særegent og representativt område for kategorien «strømrrike lokaliteter» i vår region. Fylkesmannen ser det som svært viktig at vi i dag, med stort press på natur og tekniske muligheter for å gjøre betydelige inngrep, også sikrer marine naturtyper og arter for kommende generasjoner.

Fiske

Nord-Trøndelag Høyre skriver at Fylkesmannen legger inn muligheter for begrensning av fiske i Skarnsundet, noe de mener er uforståelig da fritidsfiske med snøre har pågått i hundrevis av år og trolig ikke vil utgjøre noen fare i overskuelig fremtid.

Fylkesmannen viser til at det ikke legges opp til begrensninger av fiske da dette i tråd med verneforskriften reguleres gjennom havressursloven og lakse- og innlandsfiskeoven.

Ferdsel

Nord-Trøndelag Høyre mener Fylkesmannen også legger opp til begrensninger av motorferdsel gjennom sundet, og at det vil bli omtrent umulig å forflytte seg gjennom sundet med vannscooter.

Nord-Trøndelag Idrettskrets er tilfreds med at forslaget ikke medfører restriksjoner for generelle friluftaktiviteter og dykking i området.

Kongelig Norsk Båtforbund har innhentet informasjon fra båtmiljøet i området og konkluderer med at ferdselen av fritidsbåter, samt skipstrafikk, ikke blir berørt av marint vern.

Næringsliv

Nord-Trøndelag fylkeskommune finner ikke at restriksjonsnivået som er skissert i forskriften vil ha kjente negative konsekvenser for dagens næringsliv og har ingen særlige merknader til verneplanen.

Fylkesmannen vurderer at vern kan bidra til å styrke reiselivsnæring og annet næringsliv i distriktet. Et vern kan bidra til at den unike naturen som finnes i Skarnsundet løftes ytterligere frem. Dersom produkter assosieres med den renheten som er grunnlaget for det spesielle og rike biologiske mangfoldet i fjorden, kan dette brukes i eventuell markedsføring og gi positive ringvirkninger for kommunen.

Avgrensning av området

Naturvernforbundet i Inderøy og flere fremmøtte på det åpne informasjonsmøtet på Inderøy Kulturhus den 3. juni 2015, fremmet et sterkt ønske om at kunnskapen om dybdeforholdene i Skarnsundet måtte fremskaffes og at grensedragningen i vernekartet måtte være i overensstemmelse med ordlyden i verneforskriften.

Inderøy kommune mener teksten i verneforskriften § 2 punkt 1 må ta hensyn til Inderøy kommunes ønske om at vernegrensen skal trekkes utenfor alle regulerte områder, tekniske anlegg og bebyggelse. For å sikre nødvendig fremtidig utvikling, må vernegrensen trekkes utenfor dybdekote 5 meter under sjøkartnull for flere områder enn de som allerede er nevnt. Områdene Skjærvik, båthavn på Norem og Norsk Protein AS sitt anlegg i Kvennavika må tilføyes i § 2 punkt 1. Videre påpeker kommunen at vernekartet er så grovt tegnet at det kan oppstå konflikter på bakgrunn av tvil om vernegrensas plassering. Vernekartet må digitaliseres og oppgis mer nøyaktig. Begrepet sjøbunn som brukes i § 1 må defineres i forskriften.

En privatperson ber om at vernegrensen flyttes til dybdekote 10 meter utenfor eiendommen Skjærvika. Dette gjør at vernegrensen vil komme utenfor Skjærvikskjæret. Arealet innenfor skjæret er grunt og brukes tradisjonelt til oppankringsplass for båter.

Fylkesmannen er klar over at dybdekotene ikke foreligger nøyaktig i sjøkart for området. Selv om hensikten har vært å trekke vernegrensen langs dybdekote 5 meter, er ikke kartgrunnlaget godt nok til at grensen følger denne dybdekoten nøyaktig. Innenfor Skjærvikskjæret er dybden

sannsynligvis mindre enn 5 meter som påpekt, og det blir da riktig å legge vernegrensen utenfor skjæret. Det er imidlertid åpnet for å bruke tradisjonelle oppankringsplasser og generelt oppankre småbåter i grunnere farvann enn dybdekote 20 meter. Fylkesmannen mener derfor er tilstrekkelig for videreføringen av bruken å legge grensen langs dybdekote 5 meter utenfor Skjærvikskjæret.

Inderøy kommunes ønske om å legge vernegrensen utenfor bebyggelse, oppankringsplass for skip, tekniske anlegg og regulerte områder i sjø, er fulgt opp. Et av kommunens innspill gjelder Skjærvika, der den foreslåtte grensen hadde blitt tegnet på kun ca. 3 meters dyp og der det ønskes at grensen legges langs 10 meters dybdekote. Innspillet er delvis imøtekommet ved at grensen er lagt utenfor Skjærvikskjæret men den ligger fortsatt langs dybdekote 5 meter under sjøkartnull. Den andre endringen gjelder en mindre småbåtbrøyge nedenfor Norem, der kommunen ber om at vernegrensen blir lagt enda lengre ut enn der grensen var tegnet i utkastet til vernekart som var på høring. Den tredje endringen gjelder kommunens ønske om å legge vernegrensen langs dybdekote 10 meter utenfor fabrikken Norsk Protein AS. Fylkesmannen foreslår at grensen endres utenfor småbåtanlegget nedenfor Norem og fabrikken Norsk Protein AS, dvs. i Kvennavika, i henhold til kommunens kartskisser.

Trusler

NTNU Vitenskapsmuseet mener friluftaktivitet og fiske ikke er i konflikt med verneformålet, men at virkningen av fritidsfiske, og også utslipp fra spredte avløp, bør overvåkes. De mener sistnevnte normalt ikke kan sies å være forenlig med verneformålet, selv om Skarnsundet er en god resipient. De mener fiske med bunntål er en trussel som det ikke bør gis dispensasjon til, og at havbruk generelt ikke vil være i tråd med verneformålet.

Fylkesmannen finner at verneverdiene ved dagens bruk blir tilstrekkelig ivaretatt ved den foreslåtte forskriften. Fylkesmannen viser til at forskriften har tatt høyde for at fremtidig utvikling kan medføre skadelige aktiviteter som ikke er nevnt i vernebestemmelsene (§ 3 punkt 3). Ordlyden i siste setning, "*Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende*", vil kunne fange opp tiltak som i løpet av verneprosessen ikke er tenkt på, og vurdere dette opp mot § 6, den generelle dispensasjonshjemmelen.

Oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner

Kystverket har forslag om å flytte § 5.1 til § 4.7, slik at oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner ikke krever søknad om dispensasjon.

Fylkesmannen viser til at så lenge en installasjon plasseres grunnere enn 5 meter, vil dette være utenfor verneområdet og verneforskriftens virkefelt. En flytende installasjon festes med et lodd til havbunnen. Fylkesmannen ønsker at forvaltningsmyndigheten skal kunne ha innvirkning på plassering av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner, slik at de blir plassert hensiktsmessig i forhold til verneverdiene. Per dags dato er ikke korall-lokalitetene godt kartfestet. Siden oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner allerede står oppført i spesielle dispensasjonssøknader, kan ikke Fylkesmannen se at dette skal være en spesielt tungvint

søknadsprosess. Fylkesmannen vil ut i fra dette ikke foreslå justeringer i § 5 punkt 1, oppføring av nye sjømerker og navigasjonsinstallasjoner.

5.3 Fylkesmannens tilråding

Fylkesmannen tilrår etter dette at Skarnsundet marine verneområde opprettes med mindre endringer som følge av høringen, herunder tre mindre endringer av avgrensningen.

5.4 Merknader i etterkant av fylkesmannens tilråding

Naturvernforbundet har oversendt brev med vedtak fra landsmøte i november 2015, der man tar til orde for vern. Brevet ble sendt til klima- og miljøministeren, Miljødirektoratet, fylkesmannen og berørte kommuner.

I forkant av Miljødirektoratets oversendelse av tilråding til Klima- og miljødepartementet, ble det 03.06.16 avholdt møte mellom Inderøy kommune, Steinkjer kommune, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag og Miljødirektoratet. Inderøy kommune ga uttrykk for at de fortsatt er negative til vern av Skarnsundet.

5.5 Miljødirektoratets vurderinger og tilråding

Miljødirektoratet bemerker at det er utarbeidet et utkast til forvaltningsplan for Skarnsundet og at dette ble sendt på høring sammen med verneforslaget. Det er lagt opp til at forvaltningsplanen ferdigstilles i etterkant av vernevedtak. Uttalelser til forvaltningsplanutkastet er derfor ikke tatt med i oppsummeringen av merknader ovenfor.

Miljødirektoratet viser til at det gjennom tidligere vernevedtak er avklart at oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak plasseres under spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i verneforskriftene.

Slik fylkesmannen påpeker, gjelder en verneforskrift kun innenfor verneområdet grenser. I naturmangfoldloven § 49 er det fastsatt en særskilt bestemmelse om utenforliggende virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov og hvor virksomheten kan innvirke på verneverdiene i verneområdet. I slike tilfeller skal den aktuelle myndigheten legge vekt på hensynet til disse verdiene i vurderingen av om en tillatelse bør gis og ved fastsetting av eventuelle vilkår.

Når det gjelder spørsmålet om referanseområde, viser direktoratet til fylkesmannens kommentarer, og tilføyer at rådgivende utvalg foreslo Skarnsundet som ett av flere supplerende områder for forskning og undervisning. Utvalgets vurdering var at områdene er godt undersøkte og dels kan betegnes som klassiske forskningslokaliteter. De ble derfor vurdert å være gode referanseområder for å dokumentere eventuelle endringer gjennom forskning og overvåking, samt at de har mange særegne miljøkvaliteter som kan dekke en rekke spesielle forskningsbehov.

Direktoratet viser til at en overordnet målsetting for arbeidet med marint vern, er at det skal bidra til at et utvalg av representative, særegne, sårbare eller truede marine undersjøiske naturtyper og naturverdier blir tatt vare på for fremtiden, jf. Prop. 1 S (2015-2016). Naturmangfoldloven § 39

angir en rekke kriterier for å opprette marine verneområder, og de mest aktuelle for Skarnsundet er listet opp i kapittel 1.1 og fremgår også av § 1 (formål) i forslaget til verneforskrift.

Fylkesmannen peker på at dybdeforholdene ikke er godt nok kartlagt i Skarnsundet og at det er knyttet usikkerhet til grensdragningen på kartet. I foreslåtte verneforskrift er det angitt at grensen mot land går langs dybdekote 5 meter med visse unntak. Dersom det skulle oppstå situasjoner der det er i tvil om hvor den nøyaktige grensen går, må man ta utgangspunkt i det som står i beskrivelsen i verneforskriften § 2 første ledd.

Når det gjelder spørsmålet om forvaltningsmyndighet, viser direktoratet til kapittel 4.

Når det gjelder verneforskriften, slutter Miljødirektoratet seg til fylkesmannens endringsforslag.

Når det gjelder avgrensningen, tilrår direktoratet endringer i tråd med fylkesmannens forslag.

På denne bakgrunn, og etter en samlet vurdering, tilrår Miljødirektoratet at Skarnsundet vernes i tråd med forslag til forskrift og kart.

5.6 Klima- og miljødepartementets tilrådning

Samferdselsdepartementet har i etterkant av høringen kommet med innspill knyttet til etablering av navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak. Klima- og miljødepartementet understreker at ved behandling av søknader om dispensasjon for etablering av navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak, skal det legges stor vekt på hensynet til ivaretagelsen av sjøsikkerhet. Dispensasjon skal gis så lenge det ikke er motstrid mellom verneformålet og tiltaket.

Klima- og miljødepartementet viser til at per i dag fremstår akvakultur som lite aktuelt i dette området. Som omtalt under pkt. 3 tas det likevel inn en spesifisert dispensasjonshjemmel for akvakultur som ikke er i strid med verneformålet i verneforskriften. Departementet tilrår for øvrig enkelte regeltekniske endringer i verneforskriften. Departementet slutter seg for øvrig til Miljødirektoratets merknader og tilrår at Skarnsundet vernes i tråd med vedlagte forslag til forskrift og kart.

Klima- og miljødepartementet

t i l r å r:

Forskrift om vern av Skarnsundet marine verneområde i Inderøy kommune, Trøndelag fylke
fastsettes i samsvar med vedlagte forslag.